

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 13.11.2018 r.
COM(2018) 745 final

2018/0390 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie,
których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych,
oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, w odniesieniu do wystąpienia
Zjednoczonego Królestwa z Unii**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej („Zjednoczone Królestwo”) wystąpi z Unii Europejskiej w dniu 30 marca 2019 r. (data wystąpienia) i stanie się państwem trzecim. Obecnie obywatele brytyjscy są również obywatelami Unii. Korzystają z prawa podstawowego do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Unii oraz prawa do wjazdu do dowolnego innego państwa członkowskiego bez konieczności posiadania wizy wjazdowej lub spełnienia równoważnych formalności. Obywatele Zjednoczonego Królestwa będący obywatelami brytyjskimi¹ będą korzystać z tego prawa aż do momentu, gdy prawo Unii w zakresie swobodnego przemieszczania się obywateli Unii przestanie mieć do nich zastosowanie. Nastąpi to w dniu 30 marca 2019 r., chyba że w ratyfikowanej umowie o wystąpieniu zawartej na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej zostanie ustalona inna data albo Rada Europejska, w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem, jednomyślnie ustali inną datę.

W związku z tym konieczne będzie ustalenie, czy obywatele Zjednoczonego Królestwa będący obywatelami brytyjskimi będą podlegać obowiązkowi wizowemu przy przekraczaniu zewnętrznych granic państw członkowskich, czy też będą zwolnieni z tego wymogu. Kryteria ustalania, czy obywatel państwa trzeciego podlega obowiązkowi wizowemu, czy jest z niego zwolniony, określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 539/2001². W załączniku I do tego rozporządzenia wymieniono państwa, których obywatele podlegają obowiązkowi wizowemu, a załącznik II zawiera wykaz państw, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu. W związku z tym konieczne jest podjęcie działań ustawodawczych w celu włączenia Zjednoczonego Królestwa do jednego z załączników do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 od dnia, w którym prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001 jest stosowane przez wszystkie państwa członkowskie – z wyjątkiem Irlandii – oraz przez państwa stowarzyszone w ramach Schengen (Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię). Rozporządzenie to jest częścią wspólnej unijnej polityki wizowej w przypadku krótkich pobytów trwających do 90 dni w dowolnym 180-dniowym okresie. Zjednoczone Królestwo nigdy nie było związane tym rozporządzeniem.

Ponieważ Irlandia nie uczestniczy w dorobku Schengen w dziedzinie wiz, szczególne dwustronne porozumienie („wspólna strefa podróżowania”), które zawarła ze Zjednoczonym Królestwem i które przewiduje ruch bezwizowy między Irlandią a Zjednoczonym Królestwem dla obywateli każdego z tych państw, nie jest objęte rozporządzeniem (WE) nr 539/2001 ani niniejszym wnioskiem dotyczącym zmiany.

Kryteria, które należy uwzględnić przy określaniu – na podstawie oceny poszczególnych przypadków – państw trzecich, których obywatele objęci są obowiązkiem wizowym lub są

¹ Brytyjskie prawo dotyczące obywatelstwa wyróżnia sześć kategorii obywateli Zjednoczonego Królestwa (*United Kingdom nationals*). Obywatele brytyjscy (*British citizens*) są jedną z tych kategorii i są obecnie obywatelami Unii. Niniejszy wniosek nie ma wpływu na pozostałe pięć kategorii (zob. sekcja 5).

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1).

zwolnieni z tego obowiązku, ustanowiono w art. -1 rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Odnoszą się one do „nielegalnej imigracji, porządku oraz bezpieczeństwa publicznego, korzyści gospodarczych, w szczególności w zakresie turystyki i handlu zagranicznego, oraz do stosunków Unii z danymi państwami trzecimi, w tym w szczególności w zakresie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także do skutków spójności regionalnej i wzajemności”. Należy również zwrócić szczególną uwagę na zabezpieczenie dokumentów podróży wydawanych przez państwa trzecie, o których mowa.

Załączniki do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 zostały ostatnio zmienione w 2017 r. rozporządzeniem (UE) 2017/372 i rozporządzeniem (UE) 2017/850, które przeniosły Gruzję i Ukrainę z załącznika I (obowiązek wizowy) do załącznika II (ruch bezwizowy). Komisja przedstawiła również dwa kolejne wnioski, dotyczące Kosowa^{*3} i Turcji⁴. Rozporządzenie (WE) nr 539/2001 jest obecnie w trakcie ujednolicania⁵; w związku z tym wszelkie zawarte we wniosku odniesienia do tego rozporządzenia będą musiały zostać zastąpione odniesieniami do ujednoliconego rozporządzenia po jego wejściu w życie, co prawdopodobnie nastąpi przed końcem 2018 r.

• **Spójność z innymi politykami Unii**

Utrzymywanie aktualnych i kompletnych wykazów państw trzecich załączonych do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 stanowi kluczowy element ułatwiający przekraczanie granic zewnętrznych państw członkowskich. W komunikacie w sprawie dostosowania wspólnej polityki wizowej do nowych wyzwań⁶ Komisja podkreśliła, że jest ona istotnym elementem zapewnienia bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych. Do realizacji tych samych celów dąży się we wnioskach Komisji w sprawie zmiany kodeksu wizowego (rozporządzenie (WE) nr 810/2009)⁷ i rozporządzenia w sprawie VIS (rozporządzenie (WE) nr 767/2008)⁸, które są obecnie omawiane przez współprawodawców. Podobnie wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności między unijnymi systemami informacyjnymi⁹ ma na celu połączenie i wzmocnienie w kompleksowy sposób unijnych narzędzi informacyjnych służących do zarządzania granicami i migracjami oraz zapewnienia bezpieczeństwa.

Rozporządzenie (UE) 2017/2226¹⁰ ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) dodatkowo zwiększa bezpieczeństwo granic zewnętrznych Unii i poprawia zarządzanie nimi. Główne cele tego rozporządzenia to poprawa jakości kontroli granicznej w odniesieniu do obywateli państw trzecich oraz zapewnienie systematycznej i wiarygodnej identyfikacji osób przekraczających dozwolony okres pobytu. Przyszły system wjazdu/wyjazdu (EES) będzie

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

³ COM(2016) 277 final z 4.5.2016.

⁴ COM(2016) 279 final z 4.5.2016.

⁵ COM(2018) 139 final z 14.3.2018.

⁶ COM(2018) 251 final z 14.3.2018.

⁷ COM(2018) 252 final z 14.3.2018.

⁸ COM(2018) 302 final z 16.5.2018.

⁹ COM(2017) 794 final z 12.12.2017.

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20).

zatem ważnym elementem zapewniającym legalne korzystanie z bezwizowych pobytów w strefie Schengen przez obywateli państw trzecich oraz przyczyniającym się do zapobiegania migracji nieuregulowanej obywateli z krajów objętych ruchem bezwizowym.

Rozporządzenie (UE) 2018/1240¹¹ ustanawiające europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) wypełni lukę informacyjną dotyczącą podróżnych zwolnionych z obowiązku posiadania wizy przy przekraczaniu granic zewnętrznych. System ten określi kwalifikowalność obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego przed ich podróżą do strefy Schengen oraz pozwoli stwierdzić, czy taka podróż stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa, stwarza ryzyko nieuregulowanej migracji lub wysokie ryzyko epidemiologiczne.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną stanowi art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który przewiduje środki dotyczące wspólnej polityki wizowej.

• Pomocniczość, proporcjonalność i wybór instrumentu

W związku z tym, że Unia ustanowiła wspólną politykę wizową, obejmującą rozporządzenie, w którym wymieniono państwa objęte obowiązkiem wizowym i państwa zwolnione z tego obowiązku (rozporządzenie (WE) nr 539/2001), ustalenia lub zmiany statusu wizowego obywateli państw trzecich można dokonać wyłącznie w drodze aktu ustawodawczego Unii zmieniającego to rozporządzenie. Państwa członkowskie nie mogą działać pojedynczo. Nie są dostępne żadne inne warianty (nieustawodawcze) służące osiągnięciu tego celu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa

Nie dotyczy.

• Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej

Przy ocenie kryteriów zawartych w rozporządzeniu (WE) nr 539/2001 dotyczących ustalania, czy obywatele Zjednoczonego Królestwa będący obywatelami brytyjskimi powinni być objęci obowiązkiem wizowym czy zwolnieni z tego obowiązku, Komisja wykorzystała szereg źródeł danych. Obejmują one dane Eurostatu na temat imigracji w podziale na obywatelstwo, dane ONZ i brytyjskiego urzędu statystycznego (ONS) dotyczące liczby obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających w pozostałych 27 państwach członkowskich Unii (UE-27), dane dotyczące pasażerów, wskazujące liczbę podróży obywateli Zjednoczonego Królestwa do UE-27¹², branżowe dane szacunkowe dotyczące wydatków ponoszonych przez podróżujących obywateli Zjednoczonego Królestwa¹³ oraz statystyki dotyczące wymiany handlowej między

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226 (Dz.U. L 236 z 19.9.2018, s. 1).

¹² ONS, [Travelpac: podróżowanie do Zjednoczonego Królestwa i z powrotem](#), wrzesień 2018.

¹³ Centre for Economics and Business Research (Centrum Badań w dziedzinie Ekonomii i Biznesu), [Znaczenie brytyjskiej turystyki wyjazdowej dla gospodarek UE-27](#), wrzesień 2017.

Unią a Zjednoczonym Królestwem¹⁴. Przy ocenie wspomnianych kryteriów wzięto też pod uwagę czynnik, jakim jest ścisła zależność między UE-27 a Zjednoczonym Królestwem po 46 latach członkostwa tego drugiego w Unii.

- **Ocena skutków**

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 539/2001 jest konieczna w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii. Biorąc pod uwagę potrzebę podjęcia terminowych działań oraz uwzględniając wnioski zawarte w poniższej analizie, nie przeprowadzono pełnej oceny skutków. Istnieją tylko dwa warianty strategiczne: włączenie obywateli Zjednoczonego Królestwa będących obywatelami brytyjskimi do załącznika I (obowiązek wizowy) do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 albo włączenie ich do załącznika II (ruch bezwizowy) tego rozporządzenia.

Komisja doszła do wniosku, że obywatele Zjednoczonego Królestwa będący obywatelami brytyjskimi powinni być zwolnieni z obowiązku wizowego w przypadku podróży do Unii w celu pobytu krótkoterminowego. Jako obywatele Unii obywatele Zjednoczonego Królestwa będący obywatelami brytyjskimi korzystają obecnie ze swobody przemieszczania się na mocy Traktatów i dyrektywy 2004/38/WE¹⁵. Mogą przemieszczać się po całej Unii i przebywać w całej Unii bez konieczności posiadania wizy. Mimo że od dnia wystąpienia Zjednoczonego Królestwa obywatele Zjednoczonego Królestwa będący obywatelami brytyjskimi nie będą już obywatelami Unii i nie będą korzystać ze swobodnego przepływu osób od dnia, w którym prawo Unii przestanie mieć zastosowanie, korzystne byłoby utrzymanie ścisłych powiązań między obywatelami brytyjskimi i obywatelami Unii, a także ułatwienie podróżowania w celach służbowych i turystycznych. Z uwagi na to, że Zjednoczone Królestwo jest sklasyfikowane przez Bank Światowy jako gospodarka o wysokim dochodzie i jest członkiem OECD, wpisuje się w profil państwa, które zasadniczo przedstawia niewielkie ryzyko nieuregulowanej migracji do Unii.

Kontrole obywateli państw trzecich przeprowadzane na granicach zewnętrznych, które będą miały zastosowanie do obywateli Zjednoczonego Królestwa będących obywatelami brytyjskimi po tym, jak prawo Unii dotyczące swobodnego przepływu obywateli Unii przestanie mieć do nich zastosowanie, wydają się wystarczające do zarządzania zagrożeniami w dziedzinie bezpieczeństwa. Ponadto Zjednoczone Królestwo wydaje paszporty biometryczne zgodne z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego. Dodatkowo, jeżeli pojawią się jakiegokolwiek zagrożenia w dziedzinie migracji lub bezpieczeństwa związane z obywatelami Zjednoczonego Królestwa będącymi obywatelami brytyjskimi, które będą wymagały pilnego działania w celu zawieszenia ruchu bezwizowego, sytuację tę można rozwiązać w ramach mechanizmu zawieszającego, o którym mowa w art. 1a rozporządzenia (WE) nr 539/2001.

UE-27 jest największym partnerem handlowym Zjednoczonego Królestwa; w 2017 r. odpowiadała za 44 % całego wywozu ze Zjednoczonego Królestwa i 54 % przywozu do Zjednoczonego Królestwa. Mimo że wielkość wymiany handlowej może się zmniejszyć

¹⁴ Dokument informacyjny Izby Gmin nr 7851 r., [Statystyki dotyczące wymiany handlowej między Zjednoczonym Królestwem a UE](#), lipiec 2018.

¹⁵ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

w następstwie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii, Unia i Zjednoczone Królestwo prawdopodobnie utrzymają znaczne stosunki handlowe ze względu na bliskość geograficzną i historycznie bliskie powiązania ich gospodarek. Co więcej, obecnie około 800 000 obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszka w państwach UE-27 (z wyjątkiem Irlandii)¹⁶, a około 50 000 obywateli Zjednoczonego Królestwa co roku przenosi się do UE-27¹⁷. Aspekty te przyczyniają się do dużej liczby podróży ze Zjednoczonego Królestwa do UE-27: Łącznie w 2016 r. mieszkańcy Zjednoczonego Królestwa odbyli 53 mln podróży do UE-27 w celach służbowych, wypoczynkiem czy innych, a przebywając w innych państwach członkowskich, wydali około 28 mld EUR. Nałożenie obowiązku wizowego na obywateli Zjednoczonego Królestwa będących obywatelami brytyjskimi mogłoby zmniejszyć korzyści gospodarcze wynikające z tych podróży dla Unii, osłabić stosunki handlowe i zaszkodzić interesom gospodarczym Unii.

Zjednoczone Królestwo jest członkiem Rady Europy. Unia i Zjednoczone Królestwo przywiązują podobną wagę do kwestii praw człowieka i podstawowych wolności, co widać na przykładzie przestrzegania przez Zjednoczone Królestwo Europejskiej konwencji praw człowieka. Wspólne wartości wynikające ze wspólnego zaangażowania na rzecz demokracji i praworządności będą nadal aktualne po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii. Powinno to również znaleźć odzwierciedlenie w ułatwieniu podróży między Unią a Zjednoczonym Królestwem przez zapewnienie obywatelom Zjednoczonego Królestwa ruchu bezwizowego.

Rząd Zjednoczonego Królestwa ogłosił, że nie zamierza wymagać posiadania wizy od obywateli państw członkowskich UE-27 w przypadku krótkich pobytów turystycznych i służbowych¹⁸. Zapowiedź tę należy teraz sformalizować, aby obywatele mieli pewność, że mogą się na niej opierać, a współprawodawcy powinni wziąć pod uwagę postępy w tej kwestii w ramach procesu prawodawczego dotyczącego niniejszego wniosku. Jeżeli w przyszłości Zjednoczone Królestwo zdecyduje o jednostronnym nałożeniu obowiązku wizowego na wszystkich lub niektórych obywateli Unii¹⁹, uruchomiony zostanie mechanizm wzajemności na podstawie art. 1 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Doprowadziłoby to do wprowadzenia obowiązku wizowego.

Obywatele większości państw europejskich, które nie są członkami Unii, a także obywatele Zjednoczonego Królestwa niebędący obywatelami brytyjskimi mogą obecnie podróżować do strefy Schengen bez wizy. Ze względu na bliskie położenie Zjednoczonego Królestwa w stosunku do Unii względy spójności regionalnej również przemawiają za włączeniem Zjednoczonego Królestwa do wykazu państw zwolnionych z obowiązku wizowego.

Wszelkie pozostałe zagrożenia związane z bezwizowym podróżowaniem obywateli Zjednoczonego Królestwa będących obywatelami brytyjskimi do Unii powinny zostać ograniczone dzięki niedawno przyjętym środkom na rzecz poprawy zarządzania granicami

¹⁶ ONS, [Życie za granicą: Mieszkańcy Wielkiej Brytanii żyjący w UE](#), kwiecień 2018.

¹⁷ Eurostat, [Imigracja według grup wiekowych, płci i obywatelstwa](#), kwiecień 2018.

¹⁸ Rząd Jej Królewskiej Mości, [Przyszłe stosunki między Zjednoczonym Królestwem a Unią Europejską](#), lipiec 2018, pkt 76–78. W sprawozdaniu Komitetu Doradczego ds. Migracji Zjednoczonego Królestwa nie zalecono wprowadzenia obowiązku wizowego dla obywateli Unii w przypadku krótkich pobytów w Zjednoczonym Królestwie (Komitet Doradczy ds. Migracji, [Migracja z EOG w Zjednoczonym Królestwie: Sprawozdanie końcowe](#), wrzesień 2018, zalecenie polityczne nr 30, s. 4).

¹⁹ Niezależnie od powyższego, dopóki prawo Unii dotyczące swobodnego przepływu obywateli Unii ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, wprowadzenie obowiązku wizowego stanowiłoby naruszenie tego prawa.

zewnątrznymi Unii, w szczególności dzięki systemowi wjazdu/wyjazdu (EES) oraz europejskiemu systemowi informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), które – tak samo jak w przypadku obywateli innych państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego – będą miały zastosowanie do obywateli Zjednoczonego Królestwa, po tym jak przestanie mieć do nich zastosowanie prawo Unii dotyczące swobodnego przepływu obywateli Unii.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma negatywnego wpływu na ochronę praw podstawowych w Unii Europejskiej. Umożliwienie bezwizowego podróżowania do Unii obywatelom Zjednoczonego Królestwa będącym obywatelami brytyjskimi ułatwi podróżowanie, na przykład w kontekście prawa do życia rodzinnego.

4. WPLYW NA BUDŻET

Nie dotyczy.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Zmienione rozporządzenie będzie miało zastosowanie od dnia następującego po dniu, w którym prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa. Nastąpi to w dniu 30 marca 2019 r., chyba że Rada Europejska, w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem, jednomyślnie ustali inną datę, albo w dniu przewidzianym w ratyfikowanej umowie o wystąpieniu, zawartej na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Rozporządzenie będzie wdrażane bezpośrednio przez państwa członkowskie; nie jest więc konieczny plan wdrażania.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Art. 1 zmienia rozporządzenie (WE) nr 539/2001 w trzech aspektach:

- odniesienie do Zjednoczonego Królestwa zostanie skreślone z art. 4 ust. 2 lit. d), ponieważ litera ta ma zastosowanie wyłącznie do państw członkowskich, które nie stosują dorobku Schengen. Państwa członkowskie nadal będą mogły zwolnić z obowiązku wizowego osoby posiadające status uchodźcy i bezpaństwowców oraz inne osoby nieposiadające obywatelstwa jakiegokolwiek państwa, które przebywają w Zjednoczonym Królestwie, na podstawie art. 4 ust. 2 lit. b).
- Zjednoczone Królestwo, w odniesieniu do obywateli brytyjskich, zostanie włączone do załącznika II, tj. do wykazu państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego.
- Tytuł części 3 załącznika II zostanie zastąpiony tytułem „OBYWATELE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA NIEBĘDĄCY OBYWATELAMI BRYTYJSKIMI” w celu usunięcia obecnego odniesienia do prawa Unii. Pełen wykaz obywateli Zjednoczonego Królestwa niebędących obywatelami brytyjskimi zostanie zachowany w celu zagwarantowania pewności prawa. Status wizowy tych osób został po raz pierwszy określony w rozporządzeniu (WE) nr 1932/2006, w którym w załączniku I (obowiązek wizowy) wymieniono niektóre kategorie tych

obywateli, a załączniku II (ruch bezwizowy) inne kategorie w oparciu o ocenę kryteriów wymienionych w rozporządzeniu (WE) nr 539/2001²⁰ Rozporządzeniem (UE) nr 509/2014 z dnia 15 maja 2014 r. przeniesiono je wszystkie do załącznika II (ruch bezwizowy)²¹. Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii nie ma wpływu na status wizowy tych obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy nie są obywatelami brytyjskimi.

Art. 3 gwarantuje, że zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 539/2001 mają zastosowanie od dnia następującego po dniu, w którym prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, co pozwoli uniknąć wszelkich wątpliwości natury prawnej dotyczących statusu bezwizowego obywateli Zjednoczonego Królestwa będących obywatelami brytyjskimi.

²⁰

Pelna ocena prowadząca do tego stwierdzenia, zob. COM(2006) 84 final z 13.7.2006.

²¹

Pelna ocena prowadząca do tego stwierdzenia, zob. COM(2012) 650 final z 7.11.2012.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, w odniesieniu do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację do Rady Europejskiej o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. W związku z tym Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim, a prawo Unii przestanie mieć do niego zastosowanie od dnia 30 marca 2019 r., chyba że w umowie o wystąpieniu zostanie ustalona inna data albo Rada Europejska, w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem, jednomyślnie ustali inną datę.
- (2) Na mocy art. 21 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²² obywatele Unii mają prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, w tym prawo do wjazdu do państw członkowskich bez wizy i równoważnych formalności.
- (3) W wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii traktat i dyrektywa 2004/38/WE przestaną mieć zastosowanie do obywateli Zjednoczonego Królestwa będących obywatelami brytyjskimi, a tym samym do ich prawa do wjazdu do państw członkowskich bez wizy. Konieczne jest zatem włączenie Zjednoczonego Królestwa do jednego z załączników do [rozporządzenia Rady (WE) nr 539/2001]²³. Załącznik I

²² Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

²³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1), obecnie w trakcie ujednolicania

zawiera wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, a załącznik II zawiera wykaz państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu.

- (4) Kryteria, które należy uwzględnić przy określaniu – na podstawie oceny poszczególnych przypadków – państw trzecich, których obywatele objęci są obowiązkiem wizowym lub są zwolnieni z tego obowiązku, są określone w [art. -1 rozporządzenia (WE) nr 539/2001]²⁴. Odnoszą się one do „nielegalnej imigracji, porządku oraz bezpieczeństwa publicznego, korzyści gospodarczych, w szczególności w zakresie turystyki i handlu zagranicznego, oraz do stosunków Unii z danymi państwami trzecimi, w tym w szczególności w zakresie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także do skutków spójności regionalnej i wzajemności”.
- (5) Przy uwzględnieniu wszystkich kryteriów wymienionych w [art. -1 rozporządzenia (WE) nr 539/2001]²⁵ należy zwolnić obywateli Zjednoczonego Królestwa będących obywatelami brytyjskimi z obowiązku wizowego podczas podróży na terytorium państw członkowskich. Biorąc pod uwagę bliskość geograficzną, powiązania między gospodarkami, poziom wymiany handlowej i ilość krótkoterminowych przepływów osób między Zjednoczonym Królestwem a Unią w celach służbowych, rekreacyjnych lub innych, ruch bezwizowy powinien ułatwić turystykę i działalność gospodarczą, przynosząc korzyści Unii.
- (6) Rząd Zjednoczonego Królestwa oświadczył, że nie zamierza wymagać posiadania wizy od obywateli UE-27 podróżujących do Zjednoczonego Królestwa w celu krótkoterminowego pobytu służbowego lub turystycznego od dnia, w którym prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa. W przypadku gdy w przyszłości Zjednoczone Królestwo wprowadzi obowiązek wizowy dla obywateli przynajmniej jednego państwa członkowskiego, powinien mieć zastosowanie mechanizm wzajemności przewidziany w [art. 1 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 539/2001]²⁶. Przy stosowaniu tego mechanizmu Parlament Europejski, Rada, Komisja i państwa członkowskie powinny działać niezwłocznie.
- (7) Należy zatem włączyć Zjednoczone Królestwo do załącznika II do [rozporządzenia (WE) nr 539/2001]²⁷ w odniesieniu do obywateli brytyjskich.
- (8) W odniesieniu do Islandii i Królestwa Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen²⁸, wchodzących w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt B decyzji Rady 1999/437/WE²⁹.

(zob. COM(2018) 139 final z 14.3.2018). Odniesienie do aktualizacji po wejściu w życie ujednoliconego rozporządzenia.

²⁴ Zob. przypis 23.

²⁵ Zob. przypis 23.

²⁶ Zob. przypis 23.

²⁷ Zob. przypis 23.

²⁸ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

²⁹ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

- (9) W odniesieniu do Konfederacji Szwajcarskiej niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen³⁰, wchodzących w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt B i C decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE³¹.
- (10) W odniesieniu do Księstwa Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen³², wchodzących w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt B i C decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE³³.
- (11) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE³⁴; w związku z tym Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia.
- (12) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE³⁵. Irlandia nie uczestniczy zatem w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (13) Niniejsze rozporządzenie stanowi akt oparty na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związany odpowiednio w rozumieniu art. 3 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2003 r., art. 4 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2005 r. oraz art. 4 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2011 r.
- (14) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w dniu 30 marca 2019 r., czyli w dniu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii.
- (15) Niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane od dnia, w którym prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa.
- (16) Należy zatem zmienić [rozporządzenie (WE) nr 539/2001]³⁶,

³⁰ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

³¹ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

³² Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

³³ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

³⁴ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowanie wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

³⁵ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

³⁶ Zob. przypis 23.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W [rozporządzeniu (WE) nr 539/2001]³⁷ wprowadza się następujące zmiany:

1. w [art. 4 ust. 2]³⁸ lit. d) otrzymuje brzmienie:
„d) bez uszczerbku dla wymogów wynikających z Europejskiego porozumienia w sprawie zniesienia wiz dla uchodźców, podpisanego w Strasburgu w dniu 20 kwietnia 1959 r., osoby posiadające status uchodźcy lub bezpaństwowca oraz inne osoby nieposiadające obywatelstwa jakiegokolwiek państwa, które przebywają w Irlandii i są posiadaczami dokumentu podróży wydanego przez Irlandię i uznawanego przez dane państwo członkowskie.”;
2. w załączniku II część 1 dodaje się następującą pozycję:
„Zjednoczone Królestwo (z wyłączeniem obywateli Zjednoczonego Królestwa, o których mowa w części 3)”;
3. w załączniku II tytuł części 3 otrzymuje brzmienie:
„OBYWATELE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA NIEBĘDĄCY OBYWATELAMI BRYTYJSKIMI”.

Artykuł 2

W przypadku gdy Zjednoczone Królestwo wprowadzi obowiązek wizowy dla obywateli przynajmniej jednego państwa członkowskiego, zastosowanie będzie miał mechanizm wzajemności przewidziany w [art. 1 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 539/2001]³⁹. Przy stosowaniu tego mechanizmu Parlament Europejski, Rada, Komisja i państwa członkowskie działają niezwłocznie.

Artykuł 3

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dnia 30 marca 2019 r.
Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia następującego po dniu, w którym prawo Unii przestaje mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa.
2. Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

³⁷ Zob. przypis 23.

³⁸ Zob. przypis 23.

³⁹ Zob. przypis 23.